

dzisiaj w numerze m.in.:

90 minut na Wembley

- Podróż w rok osiemdziesiąty
Kupiec za kółkiem
Środek drogi
Prawdziwe oblicze M. M.
Horoskop

Sztandar Pracy i klasy dla szczecińskiego naukowca

Profesor dr Andrzej Słaboński - zastępca naukowca szczeciński, który obchodzi 65. rocznicę urodzin...

CO DZIEŃ KONIECIE

Dziś 301 dzień roku, słońce weszło o godz. 6.23, zajdzie zaś o 18.15

Imieniny obchodzą: Dziś: Tadeusz i Szymon. Jutro: Narecz, Wioletta i Teodor

Dyżurny synoptyk

przewiduje dla Łodzi i woj. łódzkiego następującą pogodę:

Zachmurzenie niewielkie i umiarkowane. Rano mglisto. Temperatura w nocy około 6, w dzień ok. 10 stopni C. Wiatry słabe zmienne.

Jutro pogoda i temperatura bez większych zmian.

(Wczoraj o godz. 21 ciśnienie wynosiło 757,5 mm).

Ważniejsze rocznice:

- 1883 - ur. Karol Wójcik - działacz ruchu robotniczego
1948 - Ustawa o zakładach społecznej służby zdrowia
1918 - Proklamowanie w Pradze niepodległości Republiki Czechosłowackiej
1923 - Proklamowanie Republiki Turcji, wybranie na pierwszego prezydenta Kemala Atatürka.

Taka sobie myśl:

Zawsze łatwo pisać rozklekłe; zwięzłość - oto co zabiera czas

Uśmiechnij się

Bez słów.

DZIENNIK ŁÓDZKI

Wyd. A 266, niedziela i poniedziałek 28 i 29 października 1973 r. Rok XXIX Nr 256 (7748) Cena 1 złoty

Światowy Kongres Sił Pokoju w Moskwie

Członkowie polskiej delegacji

uczestniczą w pracach wszystkich komisji

W sobotę Światowy Kongres Sił Pokoju rozpoczął w godzinach popołudniowych obrady w czternastu komisjach. Każda z nich zajmuje się określonym, ważnym problemem naszej współczesności. Są to: „Pokoje współistnienia i międzynarodowe bezpieczeństwo”, „Indochiny, Bliski Wschód”, „Bezpieczeństwo i współpraca w Europie”, „Pokój i bezpieczeństwo w Azji”, „Rozbrojenie”, „Wyzwolenie narodowe - walka przeciwko kolonializmowi”, „Rozwój i niezależność ekonomiczna”, „Współpraca w dziedzinie ochrony środowiska”, „Współpraca w dziedzinie wychowania, oświaty i kultury”, „Współpraca gospodarcza, naukowa i techniczna”, „Problemy społeczne i prawa człowieka”, „Współpraca między organizacjami międzynarodowymi - międzyrządowymi i pozarządowymi” i „Chile”.

Zmarł S. Budionny

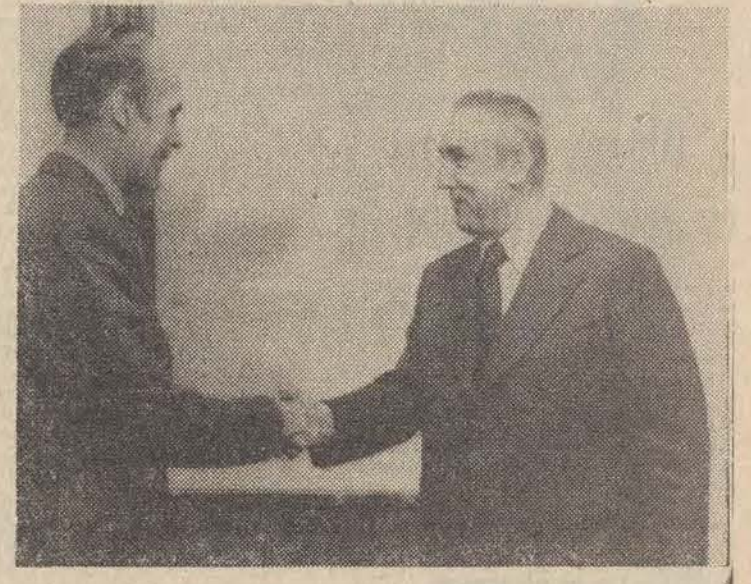
W wieku 51 lat zmarł w Moskwie wybitny radziecki dowódca wojskowy, marszałek Siergiej Budionny. Netolog, podpisany przez Leonida Breżniewa, Aleksieja Kosyginę i Nikołaja Podgornego, podkreśla, że naród radziecki i siły zbrojne ZSRR poniosły ciężką stratę.

Poruszenie w Argentynie

„Profesor Siedlecki” robi furorę

Kilkudniowy pobyt statku oceanograficznego „Profesor Siedlecki” w porcie w Buenos Aires wywołał wielkie zainteresowanie miejscowej prasy, radia i telewizji, jak również społeczeństwa argentyńskiego, a szczególnie miejscowej Polonii.

E. Gierek przyjął V. Giscarda d'Estaing

N/z: Edward Gierek wita Valerego Giscarda d'Estaing w gmachu KC, CAF - Matuszewski - telefoto

W dniu 27 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął przebywającego w Polsce ministra gospodarki i finansów Francji - Valerego Giscarda d'Estaing.

Pierwsze oddziały wojsk ONZ dotarły na Bliski Wschód

Izrael utrudnia akcję żołnierzom fińskim

Pierwsza grupa żołnierzy wojsk ONZ obsadziła w sobotę pozycje wzdłuż linii przzerwania ognia w rejonie Suez, gdzie według komunikatów dowództwa egipskiego oddziały izraelskie jeszcze w piątek naruszały zawieszenie broni.

Pierwszych 600 żołnierzy wojsk ONZ, powołanych do nadzoru zawieszenia broni na Bliskim Wschodzie, przybyło w sobotę rano z Cypru do Kairu. Przyjechał tam również szef zespołu obserwatorów ONZ na Bliskim Wschodzie fiński generał Eino Sillanvuo, mianowany w piątek tymczasowym dowódcą sił specjalnych ONZ.

Pierwsze spotkanie w tej sprawie miało miejsce w trzeciej dekadzie września br. w Bonn. W czasie obecnej wymiany poglądów, które obejmowałyby całokształt problemów związanych z wzajemnym handlem i współpracą gospodarczą, obie strony stwierdziły potrzebę zawarcia wieloletniej umowy gospodarczej i postanowiły w tym celu kontynuować dyskusje.

Armia izraelska już po pierwszym terminie zawieszenia broni (Dalszy ciąg na str. 2)

Rozmowy gospodarcze Polska - NRF

Jak informuje Ministerstwo Handlu Zagranicznego w dniach 25 i 26 bm. w Warszawie odbyły się kolejne spotkanie delegacji gospodarczych PRL i NRF w sprawie zawarcia 10-letniej umowy o współpracy gospodarczej, przemysłowej i technicznej.

Haile Selassie w drodze do Moskwy

Cesarz Etiopii, Haile Selassie opuścił w sobotę Addis Abebę udając się do Moskwy. W drodze do stolicy ZSRR, cesarz zatrzyma się w Genewie.

Izba Gmin zaaprobowala budowę tunelu pod La Manche

Brytyjska Izba Gmin większością 243 głosów, wobec 137 głosów przeciwnych zaaprobowala w czwartek wieczorem plan rządu dotyczący budowy tunelu pod Kanalem La Manche, łączącego północną Francję z południowymi rejonami Anglii. Projekt przewiduje budowę tunelu dla ruchu kolejowego i drogowego.

„Karpacie” pospieszyły na sygnał SOS

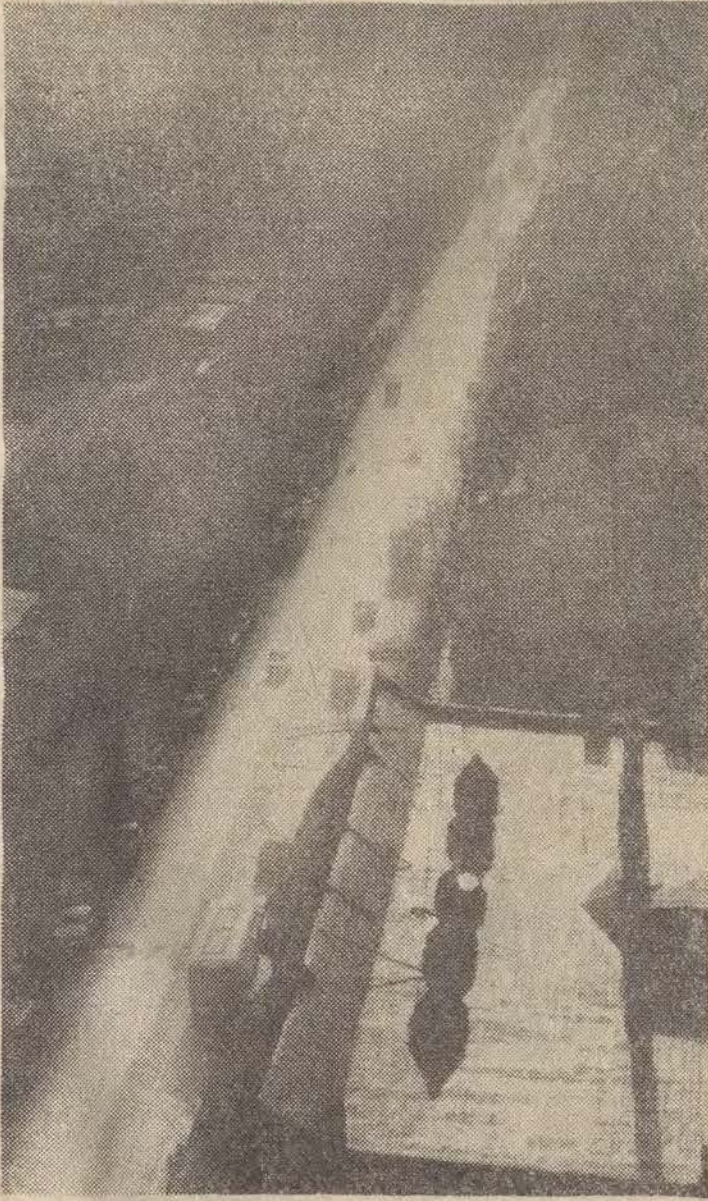
27 bm. w godzinach rannych tan-kowiec „Karpacie” Polskiej Żeglugi Morskiej uczestniczył na Morzu Śródziemnym w akcji ratowniczej tonącego statku bandery greckiej „Coslakis” o nośności ok. 2000 DWT. Statek grecki był w drodze z Hiszpanii do Pireus. W akcji ratowniczej wzięły także udział statki brytyjskie i holenderskie. „Coslakis” nie udało się uratować, zatonił mimo szybkiej pomocy. Polski tankowiec zabrał na pokład 4 marynarzy greckich. „Coslakis” należał do armatora z Pireus.

tu rezolucji Radzie Bezpieczeństwa uchwalonej następnie 22 października. Napawa to optymizmem i pozwala wierzyć w możliwość trwałego zaprzestania walk mimo wyraźnej złej woli Izraela, którego politycy nie potrafia, jak dotąd, zrozumieć, iż poparcie USA też ma pewne granice, gdyż państwo to nie może identyfikować się bez reszty z agresorem.

gdybyśmy stwarzali pozory, że uważamy, iż obecne poczynania Chin na arenie międzynarodowej leżą w interesie umocnienia pokoju i pokojowej współpracy między państwami. Z pewnych, im tylko wiadomych przyczyn, przywódcy Chin nie chcą zrezygnować z prób zatruwania atmosfery międzynarodowej i potęgowania napięcia międzynarodowego.

W związku z tym rzucę się w oczy absolutny brak zasad w polityce zagranicznej przywódców chińskich. Mówią oni, że walczą o sprawy socjalizmu, o pokojowe współistnienie, a w rzeczywistości wszelkimi sposobami starają się osłabić pozycje międzynarodowa krajów socjalizmu, zachęcają do aktywizacji agresywnych bloków wojskowych i zamkniętych ugrupowań gospodarczych państw kapitalistycznych.

Można więc już powiedzieć, że zaczynamy wchodzić w okres zasadniczej przebudowy centrum Łodzi. W przygotowaniu tego ogromnego zamierzenia za punkt wyjścia wzięto system komunikacyjny miasta. Wiadomo przecież, że ciągi ulic, arterie komunikacyjne, są tym swoistym układem nerwowym każdego organizmu miejskiego. O ile na kierunku północ - południe, poza przebiegami niektórych ulic stosunkowo niewiele trzeba już zrobić, o tyle na osi wschód - zachód problemy piętrzą się już obecnie w sposób nagły. Ta więc oś stała się punktem wyjścia.

WYPRAWA W ROK 80-ty

Specjaliści już w tej chwili porównują łódzką Trasę W-Z z warszawską Trasą Łazienkowską. Pod względem stopnia trudności robót inżynierskich, jest to przedsięwzięcie wcale nie mniejsze. Koszt budowy samej arterii komunikacyjnej wyniesie niespełna pół miliarda zł. Do tego trzeba jednak dodać jeszcze koszt budowy całego ciągu komunikacyjnego, a będzie ona najzupełniej nowoczesną wizytówką naszego miasta. Ponieważ zaś prace budowlane rozpoczynają się już w roku przyszłym, przyjrzyjmy się więc już teraz jak prezentować się będzie ta wizytówka Łodzi za lat dziesięć.

NASZA WEDRÓWKĘ ROZPOCZNIEMY OD PÓŁNOCY. Jesteśmy na ul. Towarowej, będącej arterią tranzytową na kierunku północ-południe. Nieco na południe od ul. Kopernika znajduje się duże rondo z nowoczesnym systemem sygnalizacji świetlnej. U wylotu mamy wysoki, nowoczesny budynek biurowy CHZ „Skorimpex”. Z ronda wjeżdża w tę arterię szybki tramwaj. Jadąc po wydzielonych torach, na całej swej długości, aż do ul. Promińskiego, jego szlak nie będzie miał żadnego skrzyżowania

Łódzka trasa W - Z powstanie na bazie obecnych ulic Głównej i Mickiewicza. Dlaczego? Po prostu dlatego, że połączy dwa rejony o kolosalnym znaczeniu. Od północy 100-tysięczne osiedle mieszkaniowe Retkinia, rejon Dworca Kaliskiego i dzielnice przemysłowe Nowe Sady i Smółsko, które w sposób znaczący komunikacyjnie ciążyły będą do Centrum. Od południa zaś Dąbrowa, Zarzew, a w następnej pięcioletce osiedla mieszkaniowe Widzew - Wschód i Henryków, które dadzą nam 80 tysięcy mieszkańców. Mamy więc uzasadnienie lokalne, a dodać trzeba jeszcze do tego pilną potrzebę rozwiązania ruchu tranzytowego na tym właśnie kierunku.

ani rozjazdu. Nie zatrzyma go żadne skrzyżowanie. Tutaj też, u wylotu, zaczynają swój bieg cztery jezdnie. Dwie wewnętrzne, kilkadziesiąt metrów dalej obniżą się i razem z tramwajem zjeżdżą do głębokiego wykopu. Będzie to droga tranzytowa szybkiego ruchu kołowego. Dwie zewnętrzne jezdnie pobiegą górą i pełnią będą rolę szlaku miejscowego. Oczywiście czas bezpiecznie połączy się rozjazdami z dołnym, szybkim szlakiem.

JEDZIEMY WIĘC na wschód, wzdłuż Wytwórni Filmów Fabularnych i parku. Dojeżdżając do ul. Żeromskiego mamy przed sobą pierwsze skrzyżowanie dwa-

połomowe. Od północy widać rozbudowany kompleks budynków Centralnego Szpitala Wojskowej Akademii Medycznej, a od południa gmach Centralnego Laboratorium Przemysłu Wełnianego. Z tyłu za nim - zakład doświadczalny, obecne ZPW im. Barlickiego. Naprzeciw CLPW oglądamy zespół trzech wysokościowców. Najwyższy ma trzydzieści kilka kondygnacji. Wszystkie razem spleją się podstawa, w której znajduje się centrum usługowe. W jednym z tych punktów przewidziano duży hotel. Konkretne zaś przeznaczenie innych jeszcze nie zostało ustalone.

MIJAMY UL. WOLCZAŃSKA

jeździemy dalej wzdłuż ciągnącego się aż do al. Kościuszki budynku przeznaczony dla usług. I oto jesteśmy na drugim już bezkolizyjnym, dwupoziomowym skrzyżowaniu z al. Kościuszką. Zbliżając się do Piotrkowskiej mamy na prawo „Central”, a na lewo reprezentacyjny pawilon PKO. L., niespodzianka. Nie ma skrzyżowania z ulicą Piotrkowską. Szlak komunikacyjny biegnie dalej wykopem. Obie strony Piotrkowskiej spina ze sobą ogromne, wielokierunkowe przejście podziemne.

Skrzyżowanie takie nie jest tu po prostu potrzebne, bowiem Piotrkowska od pl. Wolności aż do Głównej zamknięta została dla ruchu kołowego. Stała się wewnętrznym pasażem miasta. Centrum handlowym i gastronomicznym, z szeregiem reprezentacyjnych lokali. M. in. z przywróconą do łask „Esplanadą” i unikalnym w kraju ogrodem gastronomicznym w pasażu Moniuszki, gdzie zlokalizowano ponad 2 tys. miejsc konsumpcyjnych.

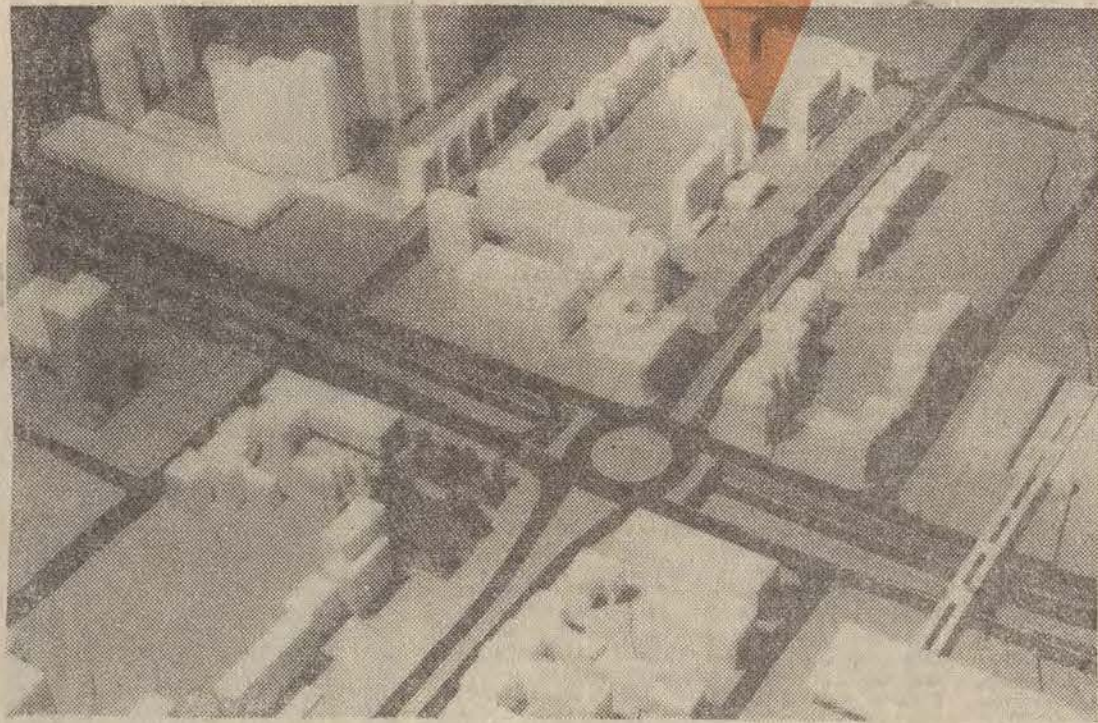
WRACAJMY JEDNAK NA TRASĘ W-Z. Im bliżej do ul. Sienkiewicza, tym bardziej podnosi się wykop wewnętrzny, by wreszcie pod estakadą dla pieszych zrównać się z poziomem ulicy. W tym miejscu mała dygresja. Początkowo zamierzano cały ten ciąg poprowadzić w wykopie. Okazało się jednak, że właśnie w tym miejscu trzeba by przebudować gruntownie system kanalizacyjny miasta. Oczywiście oznaczało to dziesiątki milionów zł, dodatkowo i kilka lat dalszych robót. W tym miejscu więc Trasa W-Z wynurza się na powierzchnię, by na chwilę tylko zniknąć nam z oczu pod dwupoziomowym skrzyżowaniem z ul. Kilińskiego. I dalej już czterema jezdniami ruchu podąży „jawnie” aż do ul. Promińskiego.

MIJAMY KILIŃSKIEGO i nowy kompleks „Telmeny”, zabudowę mieszkaniową tego rejonu. **PLAC ZWYCIEŚTWA** zmienił swoje oblicze w sposób zasadniczy. Oto wielkie tereny wystawowe, przeznaczone na giełdy przemysłu lekkiego. Perspektywę placu zamyka drugi zespół trzech wysokościowców Odpowiednik tego co przy ul. Żeromskiego. Kolejny hotel na ponad 30 kondygnacjach, chyba Dom Związków Zawodowych i jeszcze jakiś biurowiec. Dalej, za placem żużel zabudowa mieszkaniowa i oto już koniec naszej podróży trasą W-Z. Skrzyżowanie z ul. Promińskiego jeszcze jest normalne, ale za jakiegoś dwa lata, w miarę rozbudowy Widzewa i Henrykowa, zacznie się tu budowa wielkiego ronda i połączenia z osiedlami.

Być może czytającemu tę relację z bliskawicznej podróży łódzka Trasa W-Z zamieszkało się nieco w czasie. Nie, nie, mamy ciągłe jeszcze październik roku 1973. To o czym pisaliśmy ma tak właśnie wyglądać już w roku 1978. Na wszelki wypadek przyjmijmy jednak 1980.

Co zaś do wizji zabudowy, to przecież pewne jej elementy już stoją, inne są w trakcie budowy, jeszcze dalsze w trakcie przygotowania. Podjęto starania o skoncentrowanie w tym najnowocześniejszym rejonie naszego miasta, możliwie w pełni mocy produkcyjnych wszystkich wykonawców. Bo oczywiście można by to wszystko podzielić na całe miasto i robić coś wreszcie po trochu. Tyle tylko, że wtedy wkraczając już w wiek XXI jeszcze mówilibyśmy, że wdałiśmy na Łódź tyle miliardów, a ciągle nie widać ich w krajobrazie miasta. Poza tym wszystkim zaś, życie goni nas już neliłotwie i trzeba będzie mocno się napracować, by nasze dzieci nie kiwały z politowaniem głowami. Na szczęście naszej łódzkiej Trasy W-Z nie będziemy chyba musieli się wstydić przed nikim.

LESZEK RUDNICKI
Fot.: A. Wach

KSIĘŻYCOWY MINERAŁ NA ZIEMI

Odkryty przez załogę „Apollo-11” minerał o nazwie armalcolit, który nie był znany dotychczas na Ziemi, znaleziony został wśród skał pochodzących ze złóż diamentowych w Kimberley, w Afryce Południowej. Wiadomość o tym odkryciu podał dr S. E. Haggerty - geolog z uniwersytetu stanowego w Massachusetts (USA).

Armalcolit zawierający związki żelaza i tytanu oraz znaczne ilości magnezu występuje na Księżycu w postaci drobnych ziarenek. Jest to jeden z trzech minerałów nie znanych na Ziemi, które zostały znalezione na Księżycu przez załogi statków „Apollo”. „Zaskakujące, że przy tak intensywnych badaniach geologicznych, jakie prowadzi się od stu lat na naszej Ziemi, nie odkryto wcześniej tego minerału” - oświadczył dr Haggerty. Zdaniem uczonego, odkrycie armalcolitu w diamentowych skałach skłania do wysunięcia tezy, że minerał ten powstał na Księżycu w warunkach bardzo silnego ciśnienia. Przypuszcza się, że armalcolit jest jedną z najtrwałszych skał księżycowych, skrzystalizowana jeszcze w okresie, gdy Księżyc był bardzo gorący.

Nazwa minerału armalcolit pochodzi od pierwszych liter trzech pierwszych astronautów amerykańskich, którzy stanęli na Księżycu: Armstronga, Aldrina i Collinsa.

Słynny kardiolog poludniowoafrykański doktor Christian Barnard, po przeprowadzeniu w 1967 roku pierwszej, udanej operacji przeszczepienia serca, uważany był przez kilka lat niemal za bohatera narodowego i zdobywcę międzynarodowego rozgłosu w tej nowej dziedzinie kardiologii.

Ostatnio jednak gwiazda dr Barnarda wyraźnie zbladła, a lekarze z Republiki Południowej Afryki nie kierują już do niego pacjentów, celem przeprowadzenia operacji przeszczepu.

Jednocześnie dr Barnard, żyjący duże ambicje polityczne, spotkał się z niechętnym stanowiskiem południowoafrykańskiej opozycji Zjednoczonej Partii (United Party), która jeszcze do niedawna oferowała mu w przyszłych wyborach fotel w parlamencie.

W wywiadzie dla tygodnika „Newsweek” dr Barnard odpowiedział na szereg stawianych mu pytań dotyczących przeszczepu serca oraz wyjaśnił przyczyny „zmierzchu” tych do niedawna głośniejszych operacji.

Zasadniczym powodem prawie całkowitego zaprzestania transplantacji jest stanowisko lekarzy, kardiologów, którzy uważają, że operacje takie nie są warte zachodu, ponieważ pacjent z przeszczepem nigdy już nie powraca do normalnego życia.

Na pytanie, czy zgadza się z takim stanowiskiem lekarzy, dr Barnard odpowiedział, iż najlepszą odpowiedź na to da-

dają statystyki. Potwierdzają one, że operacje przeszczepiania serca przewyższają znacznie osiągniętymi wynikami przeszczepu innych organów.

I tak, na 213 transplantacji serca przeprowadzonych do połowy 1973 r., 34 osoby pozostają do tej pory przy życiu. Na 190 operacji przeszczepienia wątroby żyje 18 pacjentów, zaś w wypadku 32 operacji transplantacji trzustki przeżyło jedynie 3 operowanych.

Czy przeszczepiać

Z kolei dr Barnard wyjaśnił sprawę kosztów związanych z tego rodzaju operacjami. Uważa on, iż w państwie, które przeznaczają 600 mln dol. rocznie na budżet wojskowy, mówienie o kosztach związanych z ratowaniem życia ludzkiego, jest po prostu niepoważne, tym bardziej, że transplantacje serca są mniej kosztowne niż nerek czy wątroby.

Zapytany, czy prawdą jest, iż rozgłos, który otaczał sensacyjne operacje drażnił lekarzy tej specjalności i przyczynił mu wielu niechętnych, słynny kardiolog przyznał, że istotnie było za dużo reklamy, za którą on jednak nie może odpowiadać. Jeżeli natomiast tylko z tego powodu znalazł

się na cenzurowanym, to do wodzi to jedynie mentalności pewnego odłamu społeczności lekarskiej.

Doktorowi Barnardowi zarzucano ponadto niewłaściwy sposób bycia, wygórowane ambicje osobiste i polityczne, a nawet lansowanie pewnego stylu ubierania się.

Poproszony o wypowiedzenie się w tej sprawie dr Barnard odparł, że sposób bycia i postępowanie są wyłączną wła-

stą, a życiem prawie normalnym, które może prowadzić pacjent po dokonaniu przeszczepu.

Dr Barnard przyznał, że zespoły kardiologów, zajmujące się operacjami przeszczepu, przejawiają ostatnio zmniejszenie entuzjazmu i w znacznym stopniu, trudno go jednak utrzymać przy „tempie” zaledwie jednej operacji rocznie,

które się ostatnio przeprowadza.

Zapytany o najbliższe plany dr Barnard odpowiada, że zamierza poświęcić się całkowicie chirurgii serca i opracowywaniu nowych metod poszukiwawczych w tej dziedzinie.

Nie zamierza on przy tym przerywać pracy nad doskonaleniem metod transplantacji, zwłaszcza nad ciągle jeszcze niedostateczną kontrolą odrzucania przeszczepu.

Na zakończenie dr Barnard wyraził nadzieję, że w niedługiej przyszłości operacje przeszczepiania serca znajdą właściwsze niż do tej pory rozumienie, a tym samym uzyskają należną im rangę i ocenę.

